

عنوان مقاله:

مطالعه برخی خصوصیات زراعی مرتبط با عملکرد دانه در توده های بومی گندم دوروم تحت شرایط دیم سردسیر

محل انتشار:

نشریه زراعت دیم ایران، دوره 1، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

بهزاد صادق زاده - موسسه تحقیقات کشاورزی و کشور

غلامرضا عابدی اصل - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

خلاصه مقاله:

ارزیابی صفات زراعی در توده های بومی و تعیین ارتباط آنها با عملکرد از اهمیت ویژه ای در برنامه های اصلاحی برخوردار است. به همین منظور تعداد ۷۶ توده بومی خالص شده گندم دوروم متعلق به بانک ژن موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر در قالب طرح آگومنت در چهار بلوک به همراه چهار شاهد در دو منطقه مراغه و اردبیل تحت شرایط دیم ارزیابی شدند. بر اساس نتایج حاصله، تنوع ژنتیکی برای صفات تعداد پنجه، طول سنبله، تعداد سنبلچه و دانه در سنبله، ارتفاع گیاه و بویژه عملکرد مابین لاین ها مشاهده شد. در مراغه ۷ لاین و در اردبیل ۲ لاین عملکرد بالاتر و معنی داری نسبت به شاهد گردیش داشتند. در منطقه اردبیل عملکرد دانه با صفات ارتفاع گیاه ($r = 31/0^{**}$) و وزن هزاردانه ($r = 23/0^{*}$) همبستگی مثبت داشت. در منطقه مراغه نیز وزن هزاردانه ($r = 58/0^{**}$) همبستگی مثبت با عملکرد داشته ولی همبستگی آن با صفات تعداد روز تا خوشه دهی، تعداد روز تا رسیدگی، تعداد دانه و تعداد پنجه، منفی و معنی دار بود. نتایج تجزیه رگرسیون در مراغه نشان که وزن هزاردانه تاثیر مثبت و تعداد روز تا رسیدن تاثیر منفی بر عملکرد دانه دارند. بر اساس نتایج تجزیه علیت، وزن هزاردانه و صفت روز تا رسیدن به ترتیب بر روی عملکرد تاثیر مثبت ($+50/0$) و منفی ($-27/0$) داشتند. نتایج تجزیه کلاستر بر اساس تمامی صفات مشترک اندازه گیری شده نشان داد کلاسترهایی از حداکثر عملکرد برخوردارند که در آنها تعداد پنجه، تعداد دانه، تعداد روز تا خوشه دهی و رسیدن کمتر بوده و ارتفاع گیاه و وزن دانه بیشتر باشد و بالعکس. علیرغم وجود اختلاف در بین مناطق مورد مطالعه در مورد تاثیر صفات مورد مطالعه بر روی عملکرد، به دلیل همبستگی مثبت و معنی دار وزن هزاردانه با عملکرد، وزن دانه یکی از آسان ترین معیارهای گزینش برای انتخاب لاینهای با عملکرد بالا می تواند به شمار آید. بعلاوه، با توجه به کوتاه بودن فصل بارانی در مناطق خشک انتخاب ارقام زودرس میتواند به افزایش عملکرد منجر شود.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1855118>

